Gerardus de Harderwyck: Commentum sex tractatuum Petri Hispani. Add: Tractatus posteriorum Aristotelis. Comm: Gerardus de Harderwyck

[Cologne: Heinrich Quentell], 1488 Seite 327

esse calidum et lesiuū. et etiam alium sic plures alios si ex illis alium pticularem ignē nobis pñtatum cōcludimus esse calidū et lesiuū. non erit nisi exemplū. sed si cōcludimus ergo omis ignis est calidus. tunc est inductio que col/ligit vl'e. Ex quo patet φ exemplū nō facit nisi experimentū. ex multis aūt expimentis generatur principiū sciencie vt dr primo metaphisi ce. quare sequit φ exemplo solū vtūtur retho/res ꝯsiantes circa actus pticl'ares hoīz qñqꝫ tamen vtūtur syllogismo exēplari dialetici ꝛ hor in loco a sil'itudine vel ꝓportione qui modus arguendi quodāmō est ypotheticus primo explicans hypothesim similitudinis et ex illa cō sequēter procedens. uerbi grā sicut se habet a ad b ita c ad d. sed a pugnare contra b est ma/lum ꝛc. et fit syllogismus cathegoricus capiē/do terminū similitudinis ꝓ medio in ista for/ma. Omēs vicinos pugnare contra vicinos malum est. c et d sunt hmōi. ergo Maior probatur quadā inductōne impfecta p hunc modum A ꝯtra b pugnare malū ē. ḡ oēs vicinos quare etiā argumētū exēplare sat' infirmū est dialetico. licet sit multū verisimile rethorico

Ad obiecta in opposítum.

Ad primū est dicendū φ argumentū bene probat φ exemplū nō sit cōsequentia neces/saria. sed nō improbat quin sit ꝯsequētia probabilis. Vel dicendū φ oportet addere illam pticulam ꝛc. sunt paria et tūc bene valet conse/quentia ¶ Ad scōm et confirmatōnes est di/cendū φ pticulare nō distinguit hic contra indiffinitum et singulare. ¶ Ad terciū dicendū φ sicut potest dicere similitudinē ꝓportionis arismetrice que consistit in equalitate exces/suum. vl' geometrie que consistit in equalitate ꝓportionū. si primū tunc maior est vera. sed minor falsa qꝛ in minore fit subsumptio ꝭm ꝓportionem geometricā. si scōm tunc maior est falsa. Et simili modo est dōm ad quartū

¶ Dubium est hic.

Quō exēplū debet reduci ad syllogismū. Solutio ex q̄ in exēplo sꝫ quattuor termini scꝫ subiectū añtis. pdicatum añtis et sbcm ꝯñtis. et quartus significās simile in quo cōueniūt nō pt reduci tm ad syllogismū in quo sunt soluꝫ tres termini. sed reducit ad syllo'm et inductōem imperfectū hoc mō φ terminus significās in quo est cōueniētia dēt sumi ꝓ medio et pdicatū cō sequētis ꝓ maiore extremitate. et ex hys duo/bus termis debet fieri maior ꝓpō. Deinde subiectū ꝯñtis dēt sumi ꝓ minore extremitate ex qua et medio fiet mior ꝓpositio. ex q̄bus premissis sic dispositꝫ infertur eadē cōclusio quā infert exē'm et maior dēt pbari p añs illius exēpli. cuius exemplū est. Burgēses sunt diuites ergo rothomagēses qꝛ habent bonū portū maris. debet sic reduci. oēs hñtes bonū portū maris sꝫ diuites. rothomagēses hñt bonū portū maris. ergo sunt diuites. Maior illius syllogismi pbatur p hanc inductōez impfectā burgenses sꝫ diuites et habent bonū portum. ergo oēs habētes bonū portū maris sꝫ diuites

¶ Argumentū aūt p locum cōfirmat ideo dāda est diffinitio loci ꝓut locus hic sumit. locus ē sedes argumenti vel id a quo ad ꝓpositā questionē conue/niens trahitur argumentū. Quid aūt sit questio dictum est. ¶ Et sciendū φ propō questio cōclusio ꝭm subam idē sunt. drñt autē ꝭm rōnes. diuersas em hñt rōnes siue diffinitōnes vt prius patuit ꝭm em φ dubitabilis ē: est que/stio ꝓut tam vero ꝓbata est p argumē tum. est cōclusio ꝓut ponitur ꝓ alio in premissis est propō. quia propō dicit ꝭm φ est in pmissis ad probādum conclusionē. Enūciatio āt est ꝭm qd̄ significat esse vel nō esse. vt sortes currit sortes nō currit ¶ Habito de diffinitōne loci: sequit diuisio ipius loci. Locus autē diuidit in locum maximū. et in locum drñe maxime. Locus maxia ideꝫ est qd̄ maxima. Maxima est ꝓpositio q̄ nō est altera prior neqꝫ notior. vt oīne totū est maius sua pte Itē de quocūqꝫ predicat spēs de eodē pdicat genus

In ista pte determiat de locꝭ dialetic'. et diuiditur in duas ptes qꝛ pmo diffinit locū ꝓut spectat ad ꝓpositū. scdo diuidit ipm ibi. Vis habitꝭ. Quo ad pmū dt ex q̄ argumētū dialeticū p locū ꝯfirmat. iō dāda ē diffini' loci ꝓut hic locus sumitur q̄ est ista locus ē sedes argumēti id ē firmamētū ꝓbabil' illatōnis. vl' id a q̄ cō ueniēs trahit argumētū. i. termin' medius cū ꝯtuali inclusione loci imediate firmātis argumentū qualis terminus. dicit drñtia maxime vt postea videbitur.

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iii-78/0327
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG